

Større undersøgelse
til
Kultur- og Fritidsudvalget
om
Kultur- og Fritidsforvaltningen

**Opkrævning og inddrivelse af kommunens
tilgodehavender**

30. juni 2008

Indholdsfortegnelse

	Side
I. Resumé	2
Revisionsbemærkning	4
Anbefalinger	4
II. Indledning	6
Formål	7
Afgrænsning	7
Metode	8
III. Loven om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer	9
Lovens indhold	9
Den statslige organisering	10
IV. Kommunens tilrettelæggelse af lovens administration.	13
Kommunens overordnede beslutninger	13
Organisering og forretningsgange på forvaltningsniveau	20
Bogføring og regnskabsaflæggelse	29
V. Revisionsdirektoratets vurdering af kommunens styring	33

I. Resumé

1. Folketinget vedtog ved lov nr. 429 af 6. juni 2005 om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer, at al restanceinndrivelse vedrørende offentlige fordringer overføres og samles hos én statslig myndighed under Skatteministeriet pr. 1. november 2005.

Loven var en del af kommunalreformen og skal ses i sammenhæng med den samtidige overførsel af den kommunale skatteforvaltning til staten.

Fremover er det således en statslig opgave at foretage inddrivelsen af fordringer, dvs. gennemføre efterfølgende administrative skridt, når betalingsfristen for fordringen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført.

Modsat er det fortsat en kommunal opgave at forestå opkrævningen af fordringen, dvs. opgøre fordringen og udsende faktura samt foretage sædvanlig rykkerprocedure. Desuden indgår i opgaven at behandle eventuelle klager og indgå kortere betalings- og henstandsordninger samt fastsætte ordning om afdragsvis betaling eller yde henstand med betalingen af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik.

I Københavns Kommune besluttede Borgerrepræsentationen den 26. maj 2005 at placere kommunens centrale opkrævningsenhed under Kultur- og Fritidsudvalget (tidligere henlagt til daværende Skatte- og Registerforvaltning under Økonomiforvaltningen).

Opkrævningen blev henlagt til Kultur- og Fritidsforvaltningens nyoprettede kontor Opkrævning & Ejendomsskat.

Ved udgangen af 2007 er de samlede tilgodehavender oversendt til opkrævning i Opkrævning & Ejendomsskat opgjort til 1,1 mia. kr., hvoraf 0,7 mia. kr. er overdraget til inddrivelse i staten under RestanceInddrivelsesMyndigheden.

Kommunens årsregnskab for 2007 udviser kortfristede tilgodehavender på ca. 5,7 mia. kr. (de kortfristede tilgodehavender omfatter 4,9 mia. kr. i form af tilgodehavender hos

Københavns Energi Vand, Københavns Energi Afløb m.v.) og langfristede tilgodehavender på i alt 32 mia. kr. (de langfristede tilgodehavender omfatter ca. 30 mia. kr. i form af aktier, andelsbeviser, deponerede beløb for lån m.v.).

På baggrund af den gennemførte administrative reform har Revisionsdirektoratet fundet anledning til at gennemføre en større undersøgelse, som har haft til formål at:

- Beskrive opkrævnings- og inddrivelsesreformen med fokus på administrationens tilrettelæggelse i Københavns Kommune.
- Vurdere om kommunen har tilrettelagt et styringssystem til sikring af, at opkrævningen bliver varetaget på en korrekt og hensigtsmæssig måde.
- Sætte fokus på de overordnede beslutninger vedrørende kommunens opkrævning og inddrivelse som led i styringen af kommunens likviditet.

2. Undersøgelsen har ført til følgende væsentlige konstateringer:

Revisionsdirektoratet finder det tilfredsstillende, at kommunen har oprettet en fælles opkrævningsenhed Opkrævning & Ejendomsskat og bemanded enheden med erfarne medarbejdere fra den nu nedlagte Skatte- og Registerforvaltning.

Det er Revisionsdirektoratets indtryk, at medarbejdernes kendskab til opkrævningen har givet sig udslag derved, at forretningsgangene i Opkrævning & Ejendomsskat er dækkende beskrevet, og at Opkrævning & Ejendomsskats tekniske håndtering af KMD Debitor stort set er foregået problemfrit for kommunen.

Derimod må Revisionsdirektoratet konstatere, at der på det generelle plan ikke ses at være truffet beslutning om centrale forhold af væsentlig betydning for en professionel debitorstyring. Der kan fx nævnes:

- Hvilke tilgodehavender skal være omfattet af den centrale opkrævningsenhed.
- Skal der anvendes ét eller flere IT-systemer til opkrævningen.
- Skal den centrale enhed yde rådgivning til de øvrige forvaltninger om

betalingsvilkår. Fx betalingsfrister, renter og rykkere.

- Skal der anvendes statens afskrivningspraksis for uerholdelige fordringer.
- Hvilket statistisk materiale skal der udarbejdes til brug for vurderingen af effektiviteten med opkrævning og inddrivelse – til hvem og med hvilken hyppighed.

Revisionsdirektoratet har konstateret, at den samlede restancemasse, der er til opkrævning og inddrivelse, er steget fra 875 mio. kr. ultimo 2004 til 1.056 mio. kr. ultimo 2007.

Revisionsdirektoratet har konstateret, at tilgodehavende underholdsbidrag og ægtefællebidrag på ca. 600 mio. kr. og forskellige krav med hjemmel i serviceloven på ca. 150 mio. kr. indgår i opkrævningssystemet KMD Debitor uden at være indregnet i kommunens balance som tilgodehavende i den rette forvaltning.

Revisionsdirektoratet har konstateret, at revisionsfirmaet PriceWaterhouseCoopers i perioden 2006-2007 har gennemført en screening af kommunens ubetalte fordringer, dvs. fordringer der ved undersøgelsens start ikke blev håndteret af Opkrævning & Ejendomsskat.

PriceWaterhouseCoopers fremhæver i rapportens opsummering:

- At den fremtidige opkrævningsproces i udstrakt grad bør fastlægges ved involvering af fagforvaltningerne.
- At der overordnet bør etableres en ramme for, i hvilket omfang processerne i Opkrævning & Ejendomsskat skal ensartes.
- At der skal ske tilpasning af systemer og processer hos de fakturerende enheder.

Revisionsbemærkning

3. Sammenfattende finder Revisionsdirektoratet det stærkt beklageligt, at der på det generelle plan har været mangelfuld styring af kommunens samlede tilgodehavender, der udgør en væsentlig del af kommunens økonomi.

Anbefalinger

Revisionsdirektoratet skal anbefale, at der snarest muligt træffes de fornødne beslutninger til brug for understøttelsen af en professionel debitorstyring. Beslutningsgrundlaget bør bygge på en enstrenget model, **hvor** samtlige kommunens tilgodehavender indgår, **hvor** der kun anvendes ét generelt IT-system, **hvor** fagforvaltningerne opgør og registrerer fordringen i det valgte IT-system. I tilknytning hertil skal Revisionsdirektoratet anbefale til overvejelse, om det fremover fortsat vil være hensigtsmæssigt, at placere Opkrævning & Ejendomsskat i Kultur- og Fritidsforvaltningen og ikke snarere i Koncernservice under Økonomiforvaltningen.

II. Indledning

4. Revisionsdirektoratet har gennemført en større undersøgelse om opkrævning og inddrivelse af kommunens tilgodehavender.

Undersøgelsen er blevet foretaget på baggrund af den reform, der skete med Folketingets vedtagelse af lov nr. 429 af 6. juni 2005 om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer.

Lovens hovedsigte var, at al restanceinddrivelse vedrørende offentlige fordringer overføres og samles hos én statslig myndighed under Skatteministeriet pr. 1. november 2005.

Loven var en del af kommunalreformen og skal ses i sammenhæng med den samtidige overførsel af den kommunale skatteforvaltning til staten.

Fremover blev det således en statslig opgave at foretage inddrivelsen af fordringer, dvs. gennemføre efterfølgende administrative skridt, når betalingsfristen for fordringen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført.

Modsat er det fortsat en kommunal opgave at forestå opkrævningen af fordringen, dvs. opgøre fordringen og udsende faktura samt foretage sædvanlig rykkerprocedure. Desuden indgår i opgaven at behandle eventuelle klager og indgå kortere betalings- og henstandsordninger samt fastsætte ordning om afdragsvis betaling eller yde henstand med betalingen af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik.

I Københavns Kommune besluttede Borgerrepræsentationen den 26. maj 2005 (BR 303/05) at placere kommunens centrale opkrævningsenhed under Kultur- og Fritidsudvalget (tidligere henlagt til daværende Skatte- og Registerforvaltning under Økonomiforvaltningen).

Kultur- og Fritidsforvaltningen overdrog opgaven til et kontor benævnt Opkrævning & Ejendomsskat.

Ved udgangen af 2007 er det samlede tilgodehavende til opkrævning i Opkrævning & Ejendomsskat opgjort til 1,1 mia. kr., hvoraf 0,7 mia. kr. er overdraget til inddrivelse i staten under RestanceInddrivelsesMyndigheden (RIM).

Kommunens årsregnskab for 2007 udviser kortfristede tilgodehavender på ca. 5,7 mia. kr. (de kortfristede tilgodehavender omfatter 4,9 mia. kr. i form af tilgodehavender hos Københavns Energi Vand, Københavns Energi afløb m.v.) og langfristede tilgodehavender på i alt 32 mia. kr. (de langfristede tilgodehavender omfatter ca. 30 mia. kr. i form af aktier, andelsbeviser, deponerede beløb for lån m.v.).

Formål

5. Formålet med undersøgelsen har været at:

- Beskrive opkrævnings- og inddrivelsesreformen med fokus på administrationens tilrettelæggelse i Københavns Kommune.
- Vurdere om kommunen har tilrettelagt et styringssystem til sikring af, at opkrævningen bliver varetaget på en korrekt og hensigtsmæssig måde.
- Sætte fokus på de overordnede beslutninger vedrørende kommunens opkrævning og inddrivelse som led i styringen af kommunens likviditet.

Afgrænsning

6. Undersøgelsen er afgrænset til at omfatte opkrævningsopgaven i Opkrævning & Ejendomsskat og med særlig fokus på Opkrævning & Ejendomsskats funktion som koordinerende og central enhed for kommunens opkrævningsarbejde. Tidsmæssigt strækker undersøgelsen sig fra etableringen af Opkrævning & Ejendomsskat pr. 1. januar 2006.

Revisionsdirektoratet har ikke revisionskompetence til at vurdere hensigtsmæssigheden af arbejdet i den statslige myndighed RIM. Direktoratet har alene beskrevet og vurderet kommunens indrapporteringer til RIM og kommunens behandling af rapporteringerne fra RIM.

Revisionsdirektoratet har ikke i kommunens forvaltninger på en systematisk måde nærmere undersøgt de konkrete fordringer, herunder de fastsatte betalingsvilkår i form af bl.a. betalingsfrister, renter, gebyrer, rykkerprocedure mv.

Revisionsfirmaet PriceWaterhouseCoopers (PWC) har foretaget en screening af kommunens ubetalte fordringer, der ikke er overført til opkrævningsenheden. Observationer og konklusioner i PWCs rapport fra 11. september 2007 vil blive nærmere beskrevet i afsnit IV.

Metode

7. Undersøgelsen er baseret på en gennemgang af gældende lovgivning, bekendtgørelser og beslutninger i Borgerrepræsentationen og i Kultur- og Fritidsudvalget samt Økonomiforvaltningens rapport fra juni 2005 om "Forslag til den fremtidige opkrævning af kommunale restancer i Københavns Kommune".

Undersøgelsens analyse af forretningsgange, debitorstyring, målstyring og anvendelse af IT-regnskabssystemer mm. er baseret på indsamlet materiale fra Opkrævning & Ejendomsskat.

Der er gennemført flere interview med medarbejdere i Opkrævning & Ejendomsskat, ligesom der på konkrete områder er indhentet regnskabsoplysninger i visse andre forvaltninger.

III. Loven om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer

Lovens indhold

8. Lov nr. 429 af 6. juni 2005 om opkrævning og inddrivelse af visse fordringer gælder for samtlige fordringer med tillæg af renter, gebyrer, afgifter og andre omkostninger, der opkræves eller inddrives af det offentlige.

Loven, der foruden ikrafttrædelsesbestemmelser mv. indeholder 4 paragraffer, har haft virkning fra den 1. november 2005 (jf. nu lovbekendtgørelse nr. 1337 af 3. december 2007).

Loven omfatter derfor såvel offentretlige som civilretlige fordringer. Fordringer, som det offentlige inddriver på vegne af andre, er også omfattet fx underholdsbidrag.

Kommunale fordringer på det sociale område indgår uafhængigt af, om der tale om statslig refusion eller ej.

Afgrænsningen mellem opkrævning og inddrivelse fremgår af lovens § 2, stk. 3. Det bestemmes heri, at en fordring overdrages til RIM, når

- Betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført.
- Betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført efter aftale om afdragsvis afvikling af restancen.
- Betalingsfristen er overskredet, og sædvanlig rykkerprocedure forgæves er gennemført efter henstandsfristens udløb.
- Særlige forhold taler herfor på et tidligere tidspunkt i forløbet.

Kommunen skal ifølge lovens § 2, stk. 5, underrette RIM, såfremt kommunen bliver bekendt med væsentlige ændringer i skyldnerens forhold efter overdragelsen af fordringen til RIM.

Kommunen kan, for krav uden statsrefusion, anmode myndigheden om at intensivere inddrivelsen eller at sende sagen tilbage til kommunen med henblik på, at der aftales

afdragsvis betaling eller henstand med betalingen.

9. I tilknytning til loven foreligger der bekendtgørelse nr. 1510 af 13. december 2007 om inddrivelse af gæld til det offentlige.

Ud over uddybningen af lovens bestemmelser fastsætter bekendtgørelsen bl.a. nærmere regler om afdragsordninger (kap. 3), berostillelse af inddrivelsen og henstand for personer (kap. 4), fremgangsmåden ved indeholdelse i løn mv. (kap. 5), fastsættelse af den maksimale indeholdelsesprocent ved brug af betalingsevnevurdering (kap. 6) samt regler om behandlingen af klager over restanceinddrivelsesmyndighedens afgørelser (kap. 11).

Endvidere fastsætter kommunen ordning om afdragsvis betaling eller yder henstand med betalingen af tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik.

Den statslige organisering

10. Al offentlig inddrivelse er underlagt Skatteministeriet. Skatteministeren har bemyndiget SKAT til at forestå opgaven som RIM.

SKAT består af flere forskellige enheder, bl.a. et Hovedcenter, 30 skattecentre organiseret i 5 skattesamarbejder og et antal landsdækkende specialcentre.

Inddrivelsen er overordnet organiseret i flere enheder dels i Hovedcentret dels i skattesamarbejder og skattecentre og dels i Inddrivelsescentret.

I Hovedcentret er etableret Inddrivelsesafdelingen organiseret med en inddrivelsesdirektør og 2 kontorer: Et juridisk kontor og et kontor vedrørende proces- og udvikling.

Den daglige inddrivelse foretages i de 30 skattecentre organiseret i de 5 skattesamarbejder.

For hvert skattesamarbejde er der et specialcenter, som er et kompetence- og

videnscenter, der har til opgave at bistå med faglig sparring for inddrivelsen og kompetence til at træffe afgørelse inden for specielle inddrivelsesopgaver.

Inddrivelsescentret udfører specialopgaver fra ét sted i landet – varetager alene opgaver vedrørende inddrivelse af fordringer på det statslige område.

11. SKAT har udarbejdet omfattende vejledninger for inddrivelsesarbejdet, senest Inddrivelsesvejledning 2008-1. Vejledningen, der over 405 sider udførligt beskriver inddrivelsesarbejdet, er gældende fra 15. januar 2008.

Der er i Vejledningen indarbejdet et nyt kapitel om inddrivelsen af kommunale fordringer.

Herunder nævnes, at SKAT har udsendt en skematisk oversigt over betalingsarter i KMD IND med relevante inddriveshjemler, modregningshjemler og gebyrer. (KMD IND, der er en tilrettet version af KMD Debitor, også kaldet Grafisk Inkasso, er et midlertidigt IT-register til understøttelse af statens vedligeholdelse af inddrivelsen for kommunerne).

Oversigten er inddelt i følgende kolonner:

- A: Betalingsart i KMD – der er oplyst i alt 86 betalingsarter.
- B: Kravstype i KMD IND.
- C: Udpantningsret.
- D: Lønindeholdelse.
- E: Modregning/indtrædelsesret i overskydende skat.
- F: Modregning/indtrædelsesret i overskydende arbejdsmarkedsbidrag.
- G: Gebyrberegning.

Der er givet uddybende redegørelse om boligsikring, boligydelse, lån til betaling af beboerindskud, børnebidrag, ægtefællebidrag samt krav rettet mod fast ejendom, der er tillagt fortrinsret, typisk ejendomsskat.

12. Der er i Inddrivelsesvejledningen et særligt kapitel benævnt "Afgangsførelse som

uerholdelig og endelig afskrivning”.

Ifølge vejledningen skal fordringer mv. som udgangspunkt forsøges inddrevet af RIM ved anvendelse af samtlige de inddrivelsesmidler, lovgivningen stiller til rådighed.

Der er betydelig forskel mellem afgangsførelse som uerholdelig og endelig afskrivning for fordringer til staten:

- En fordring afgangsføres som uerholdelig, når RIM efter forgæves at have forsøgt samtlige inddrivelsesmidler skønner, at fordringen er uerholdelig. Når en fordring er afgangsført som uerholdelig, udgiftsføres den i regnskabet.

Fordringen er stadig retskraftig og skal inddrives, hvis der senere opstår mulighed herfor. Fordringer, der er afgangsført som uerholdelige, skal fortsat holdes i live. Det vil sige, at der skal foretages forældelsesafbrydende skridt for at hindre, at der indtræder forældelse. Afgangsførte fordringer bliver stående i de respektive debitorregistre og i det Centrale Fordringsregister (CFR). Eventuelle indbetalinger på afgangsførte fordringer posteres som en ekstraordinær indtægt i regnskabet.

- En fordring, der helt eller delvist er ophørt, fx som følge af eftergivelse, forældelse eller akkord, afskrives endeligt. Det vil sige, at fordringen ikke længere er retskraftig og skal slettes i CFR.

Under visse omstændigheder må inddrivelsen af en fordring anses for åbenbar formålsløs, eller omkostninger/ressourceanvendelsen i forbindelse med inddrivelsen vil være uhensigtsmæssige store set i lyset af restancens størrelse, alder og beskaffenhed i øvrigt. Der er i vejledningen givet særlige bemyndigelser til afskrivning af sådanne fordringer.

Der er ikke i kommunen truffet beslutning om, hvorvidt tilsvarende regler skal indføres i Københavns Kommune.

IV. Kommunens tilrettelæggelse af lovens administration.

13. I dette afsnit beskrives kommunens organisering og administration af opkrævnings- og inddrivelsesopgaven.

Kommunens overordnede beslutninger

14. Kommunens overordnede beslutningsgrundlag vedrørende samlingen af al opkrævningen i en enkelt enhed i kommunen har hjemmel i Borgerrepræsentationens beslutning af 26. maj 2005 BR (303/05). Her blev en ny struktur i Københavns Kommune vedtaget. Ved den beslutning blev opkrævningen en af Kultur- og Fritidsudvalgets faste opgaver. Beslutningen var alene en principbeslutning om opgavefordelingen efter den nye struktur. Efterfølgende ændredes styrelsesvedtægten efter en høringsfase og to behandlinger til at beskrive udvalgenes opgaver i den nye struktur.

15. I Kultur- og Fritidsudvalgets høringssvar om den nye struktur i Københavns Kommune er der om opkrævningen anført:

I overensstemmelse med Borgerrepræsentationens beslutning skal de opgaver i Københavns Skatteforvaltning, der ikke pr. 1. november 2005 overføres til staten (dvs. folkeregister og opkrævning), overføres til Kultur- og Fritidsudvalget. Det er på nuværende tidspunkt skønnet, at der herved er tale om 169 årsværk.

Under hensyn til de tætte relationer mellem Kultur- og Fritidsforvaltningens Øvrighedskontor og Københavns Folkeregister i forbindelse med valgbehandlinger o. lign. kan udvalget tilslutte sig den foreslåede placering.

Det skal i denne forbindelse bemærkes, at der udestår en nærmere vurdering af visse af de opgaver, der varetages i Skatteforvaltningens Økonomikontor, under hensyn til, at der herved i mindre omfang bl.a. er tale om opgaver i forbindelse med kommunens budgetlægning o.lign. Der pågår et udredningsarbejde mellem Kultur- og Fritidsforvaltningen, Folkeregister/Opkrævning og Økonomiforvaltningen med henblik på at klarlægge opgavernes placering og definerer af snitflader til

Økonomiforvaltningen.

Det skal afslutningsvis bemærkes, at flere opgaver i folkeregister/opkrævning som anført må forventes at være egnede til at blive håndteret i borgerservicecentre. Samtidig er der imidlertid en række mere specialiserede opgaver, der også fremover skal varetages centralt.¹

16. Styrelsesvedtægten for Københavns Kommune blev ændret den 13. oktober 2005. Af styrelsesvedtægtens § 15 fremgår det bl.a., at den kommunale opkrævning samt påligning og opkrævning af ejendomsskatter hører under udvalgets opgaver.

17. På baggrund af en opkrævningsrapport, der var udarbejdet af den daværende Skatte- og Registerforvaltning, besluttede Kultur- og Fritidsforvaltningen, at opkrævningen blev organiseret som en selvstændig enhed i kontoret Opkrævning & Ejendomsskat.

Opkrævningsrapporten er udarbejdet på baggrund af møder i en nedsat arbejdsgruppe med deltagelse fra Økonomiforvaltningen, Københavns Borgerservice, Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltningen, Sundhedsforvaltningen samt Skatte- og Registerforvaltningen.

Opkrævningsrapporten indeholdt oplysninger om snitfladen mellem opkrævning og inddrivelse og principperne for den fremtidige opkrævning i Københavns Kommune. I særskilte afsnit omtaltes alternative forslag til organisering, kompetenceregler, provenuskøn, statiske oplysninger, struktur og ressourceforbrug.

Det fastslås i rapporten om den fremtidige opkrævningsstruktur, at den mest hensigtsmæssige løsning ville være at oprette en fælles opkrævningsenhed i kommunen med delvis borgerbetjening fra Borgerservice. Ved valg af denne løsning opnås også den fordel, at der på fusionstidspunktet opnås en relativ problemfri overgang for alle igangværende opkrævningssager, ligesom medarbejderne i den fremtidige opkrævningsenhed i helt overvejende grad har det faglige kendskab til området på

---

¹ Jf. KFU 287/2005 s. 6-7.

grund af deres tidligere beskæftigelse i Skatteforvaltningens opkrævningsafdeling.

Det vil ifølge delrapporten være en fordel, at al opkrævningsekspertise samles ét sted, medens det anses som en ulempe, at skyldneren i tilfælde af indsigelse mod kravet skal henvende sig til moderinstitutionen.²

Dette modsvarer af rapportens oplysninger om, at det altid er fagforvaltningerne, der udsender kravet til borgerne.³ Betales kravet ikke på forfaldstidspunktet, oversendes kravet til opkrævningsenheden. For krav i KØR-Debitor dog først efter rykning. Fagforvaltningerne/moderinstitutionerne skal ikke indgå aftaler om henstand og/eller kortere betalingsordninger. Der skal henvises til opkrævningsenheden.

Revisionsdirektoratet har konstateret, at forretningsgangen er tilrettelagt således, at det er fagforvaltningerne, der udsender kravet og den første rykker til borgeren, dog med undtagelse af underholdsbidrag og kontanthjælpskrav.

Det fremgår af rapportens oplysninger om opkrævningssystemer, at etableringen af den fælles opkrævningsenhed påvirkes af, at kommunen benytter to opkrævningssystemer: KMD Debitor og KØR Debitor. En fælles opkrævningsenhed fordrer i princippet ét system. Det er imidlertid ikke realistisk foreløbigt, da de to systemer har kvaliteter på hvert deres område, som ikke kan undværes.

18. Kultur- og Fritidsudvalget behandlede den 7. september 2006 Kultur- og Fritidsforvaltningens indstilling om Opkrævning & Ejendomsskat – Status 1. halvår 2006 – Screening af kommunen af ubetalte fordringer. Indstillingen er opdelt i fire dele:

- En opsummerende del om hvordan opkrævning og inddrivelse af kommunes tilgodehavender foregår efter fusionen af de kommunale skatteforvaltninger med staten. Heraf fremgår det, at beslutningen om organiseringen af opkrævningen i enheden Opkrævning & Ejendomsskat er taget efter opkrævningsrapporten udarbejdet af Skatte- og Registerforvaltningen.

---

² Jf. Forslag til fremtidig opkrævningsstruktur i Københavns Kommune – delrapport. S. 4.

³ Jf. Forslag til fremtidig opkrævningsstruktur i Københavns Kommune – delrapport. S. 6.

- En status over 1. halvår 2006 i udviklingen af indbetaling og restancer:

Konsekvenserne ved fusionen og overflyttelse af inddrivelsesopgaven til staten er afspejlet i status for 1. halvår 2006:

Periode	1. halvår 2005	1. halvår 2006	1. halvår 2006
Indbetalinger	Total	Total	Heraf fra RIM
Beløbene indeholder afregning vedrørende modregning/indtrædelse i overskydende skat.			
Beløb i kr.	175.251.740,61	139.957.778,76	44.200.399,90
Antal indbetalinger på debitorforhold sager, der er overdraget til inddrivelse hos RIM.	227.546	164.118	42.588

Opgørelsen viser at indbetalingerne, for 1. halvår 2006, er faldet med ca. 35,3 mio. kr. i forhold til 1. halvår 2005. Af de ca. 140 mio. kr., som der er indgået i 1. halvår 2006, er de ca. 44,2 mio. kr. modtaget fra RIM. Faldet i indbetalinger, skyldes flere faktorer i forbindelse med fusionen med staten, bl.a. ændret lovgivning samt implementering af nye arbejdsrutiner hos både RIM og i kommunen.

Ved sammenligning af beløbene mellem 1. halvår 2005 og 1. halvår 2006 skal tallet for 1. halvår 2006 reduceres med 4,2 mio. kr. Dette skyldes, at ibrugtagning af et nyt underholdsbidragssystem pr. 1. maj 2005 har bevirket en teknisk omlægning af registrering af beløb vedrørende dækning af pensionisters bidrag med særligt børnetilskud fra en påligningsændring til en indbetaling.

Statustidspunkt	pr. 30-06-2005	pr. 30-06-2006	pr. 30-06-2006
Restance	Total	Total	Heraf hos RIM
Beløb i kr.	864.174.584,84	915.620.221,55	522.578.738,42
Antal debitorforhold	137.231	133.540	75.651

Restancen pr. 30. juni 2005 er rensset for kravstyper, der er overført til RIM ved fusionen pr. 1. november 2005. Ejendomsskat indgår ikke i oversigten.

Restancen pr. 30. juni 2006 skal tillægges ca. 6.000 uregistrerede krav vedrørende tilbagebetalingspligtig kontanthjælp, svarende til 25 – 30 mio. kr. Halvdelen af kravene er registreret i juli måned og udgør ca. 13,5 mio. kr. Resten forventes

registreret i løbet af september måned. Der er tale om krav, hvor der ikke har været ressourcer til registrering fra ca. 1. juli 2005 som følge af overførsel af inddrivelsesopgaven til RIM.

Opgørelsen viser, at restancen pr. 30. juni 2006 er steget med ca. 51,4 mio. kr. i forhold til restancen pr. 30. juni 2005. Stigningen skyldes bl.a. faldet i indbetalinger for samme periode, jf. ovenfor samt en væsentlig tilgang af nye bidragssager.⁴

- En orientering om, at Opkrævning & Ejendomsskat i samarbejde med PWC er påbegyndt en screening af kommunens ubetalte fordringer.
- En orientering om, at Opkrævning & Ejendomsskat kontraktstyres af Kultur og Fritidsforvaltningen.

19. PriceWaterhouseCoopers rapporten Screening for ubetalte fordringer i Københavns Kommune blev igangsat ved beslutning i Kultur og Fritidsudvalget den 7. september 2006. Screeningundersøgelsen består af delrapporter for de 7 forvaltninger og blev gennemført i perioden oktober 2006 til april 2007.

Rapportens formål har været at skulle indgå i grundlaget for de overordnede beslutninger om den fremtidige opkrævning og inddrivelse af ubetalte fordringer i Københavns Kommune ved at afdække fordringstyper og de system- og procesmæssige udfordringer. Rapporten omhandler ikke de ubetalte fordringer, der på undersøgelsens igangsættelsestidspunkt blev opkrævet igennem Opkrævning & Ejendomsskat, og rapporten omhandler ikke mellemkommunal afregning og ubetalte fordringer til andre offentlige instanser.

20. Screeningsundersøgelsen er foregået ved hjælp af observationer på baggrund af interviewrunder med relevante medarbejdere i kommunens forvaltninger. Fra hver af de syv forvaltninger er der udpeget en tovholder, som har stået for at udpege relevante medarbejdere til interviewrunden.

---

⁴ Jf. KFU 383/2006 s. 2-3.

Observationerne er inddelt i tre kategorier. Kategorierne er system, processer og fordringstyper. Rapportens observationer er at:

- Der er ca. 250 forskellige fordringstyper.
- Der er ca. 310.000 regninger om året. Dog forventes regningsmængden at være større, da der er manglende oplysninger om fordringsmængden på en række fordringstyper.
- Der er kun få fordringstyper med ensartede karakteristika og procesforløb.
- Flere fordringstyper har forskelligt procesforløb, trods ensartede karakteristika.
- Faktureringen foregår i forskellige systemer. Derudover håndteres en del fakturering manuelt.
- Dokumentation for fordringen og behandlingen heraf foreligger primært papirbaseret.
- Debitorregistreringen besværliggøres af, at debitoridentifikationen ved fakturering ikke er entydig.
- Fakturerings- og opkrævningsprocessen er forskellig på tværs af fagforvaltningerne.
- Lovgrundlaget for fordringstyperne er forskelligt og er underlagt dels speciallovgivning og dels civilretlig lovgivning.

21. Rapportens hovedkonklusioner på baggrund af observationerne fra interviewrunden er at:

- Den fremtidige opkrævningsproces i udstrakt grad bør fastlægges ved involvering af fagforvaltningerne.
- Der overordnet bør etableres en ramme for, i hvilket omfang processerne i Opkrævning & Ejendomsskat skal ensartes.
- Der skal ske tilpasning af systemer og processer hos de fakturerende enheder.

Rapportens hovedkonklusioner har ikke været behandlet i Kultur- og Fritidsudvalget.

22. Revisionsdirektoratet må på baggrund af gennemgangen af kommunens

overordnede beslutninger konstatere, at der ikke har været en politisk behandling af følgende generelle problemstillinger vedrørende en professionel debitorpleje:

- Hvilke tilgodehavender der skal oversendes til kommunens centrale opkrævningsenhed.
- Om der skal anvendes ét eller flere generelle IT-systemer til opkrævningen.
- Om den centrale enhed skal yde rådgivning til de øvrige forvaltninger om betalingsvilkår, fx betalingsfrister, renter, rykkere etc.
- Hvilke afskrivningspolitikker skal kommunen anvende.
- Hvilket statistisk materiale der skal udarbejdes til brug for vurderingen af effektiviteten af opkrævningen og inddrivelsen - til hvem og med hvilke hyppighed.

Organisering og forretningsgange på forvaltningsniveau

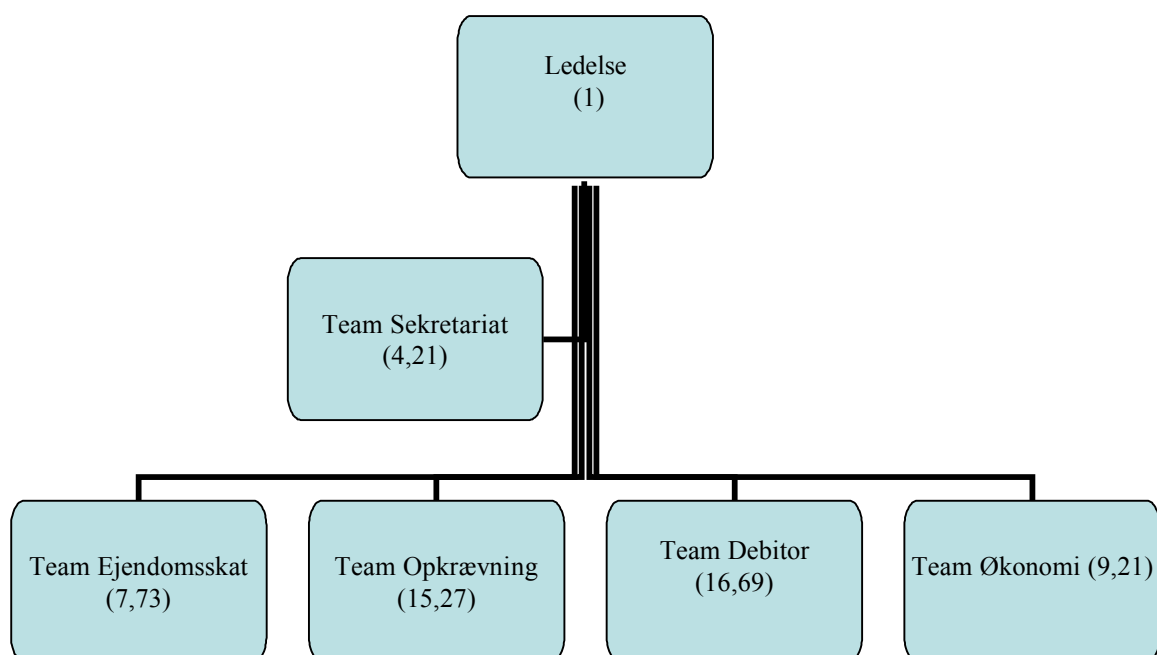
23. I det følgende beskrives de forretningsgange, som de 7 forvaltninger anvender som led i opkrævningsproceduren. Der er tale om oplysninger, der er tilgængelige på KKnet under forvaltningernes opgaveløsning. Oplysningerne om Kultur- og Fritidsforvaltningen indeholder dog tillige oplysninger indsamlet under stedlige revisionsbesøg. Der indledes med denne forvaltning.

Kultur og Fritidsforvaltningen

Kommunens centrale opkrævningsenhed Opkrævning & Ejendomsskat er organisatorisk placeret under Kultur- og Fritidsforvaltningens Økonomiafdeling under ledelse af vicedirektøren. Nedenstående ses organisationsdiagrammet for Opkrævning & Ejendomsskat⁵. I parentes fremgår fordelingen af årsværk.

---

⁵ KFU(383/2006) indeholder i bilag 2 organisering af opgaveløsning. Siden hen er Team økonomi kommet til. Nedenstående diagram og resume af teamenes opgaver er fra organisering af opgaveløsning fremsendt af enheden den 18. oktober 2007.

Der er 54,11 årsværk fordelt på 57 medarbejdere.

Arbejdsopgaverne i de fem teams er følgende:

Team Sekretariat. I Sekretariatet løses tværgående opgaver samt koordinering af udviklingsprojekter m.m.

Team Ejendomsskat. Opgaverne omfatter vedligeholdelse af oplysninger i ejendomssystemet (ESR). Bl.a. matrikulære ændringer, oprettelse af ejerlejligheder, adresseændringer, skatte ændringer samt opdatering af ejer- og administratoroplysninger. Administration af lov om ejendomsskatter, herunder afgørelse om påligning af dækningsafgift og fritagelse for grundskyld m.m. Administration af lov om lån til betaling af ejendomsskatter.

Team Opkrævning. Opgaverne omfatter den personlige betjening, kommunikation med rekvirenter og Restanceinddrivelsesmyndigheden i konkrete sager, lovgivningsmæssige spørgsmål, samt fastsættelse og opfølgning på betalingsordninger vedr. tilbagebetalingspligtig kontanthjælp.

Team Debitor. Opgaverne omhandler generelt en række back-office-funktioner med systemflow, statistik, pålignings- og vedligeholdelsesopgaven samt administration af underholdsbidrag og beboerindskudslån.

Team Økonomi. Opgaverne omfatter alle ind og udgående økonomiske transaktioner, herunder mellemværender med staten samt andre institutioner i kommunen.

Når et krav opstår i en af fagforvaltningerne, udsender forvaltningen en regning. For krav, hvor betalingen ikke sker gennem PBS, sendes der et girokort. Overskrides betalingsdatoen, udsendes der en rykker. Overskrides betalingsdatoen på rykkeren, sendes kravet til Opkrævning & Ejendomsskat.⁶

Kravene, der sendes til Opkrævning & Ejendomsskat, er enten et civilretligt krav eller et offentligretligt krav. Kravet sendes til Opkrævning & Ejendomsskat enten manuelt eller maskinelt.

Manuelt. Ved manuelle krav fra forvaltningen, der sendes til Opkrævning & Ejendomsskat, er der blandt andet tre blanketter, der kan anvendes:

- Blanket vedr. anmodning om opkrævning af civilretligt krav, der indeholder 14 forskellige betalingsarter. Af de 14 betalingsarter er 7 med renteberegning hos Opkrævning & Ejendomsskat, og 7 er uden renteberegning hos Opkrævning & Ejendomsskat.
- Blanket vedr. anmodning om opkrævning af offentligretligt krav. Der angives i

---

⁶ Se for eksempel BUFs vejledning ”Orientering om betalingsforhold i dagtilbud gældende i Københavns Kommune fra 1. januar 2008” s. 2 Opkrævning og s. 8 Restancer.

blanketten, hvem og hvad det offentligretlige krav går på og den beløbsmæssige størrelse.

- Blanket vedr. meddelelse vedrørende tidligere fremsendt anmodning om opkrævning, der bruges til at oplyse, hvis der er ændringer i kravet. Eksempelvis nedskrivning eller annullering af kravet.

Maskinelt. Dette sker ved, at fagforvaltningen indtaster i KMD Debitor, eller kravet overføres maskinelt via snitflader. Det tidligere Københavns Skattevæsen anvendte KMD Debitor til inddrivelse, og med sammenlægningen af kommunens opkrævning i Opkrævning & Ejendomsskat er anvendelsen af KMD Debitor bibeholdt.

Når Opkrævning & Ejendomsskat modtager et krav fra fagforvaltningen, bogføres kravet hos enheden på IM konto 8.28.14 efter betalingsart i KMD Debitor. Til hver betalingsart er der tilknyttet en modregningskonto til at modpostere opkrævningen med fagforvaltningen. Opkrævning & Ejendomsskat bogfører dermed kravene således, at afstemningen af det bogførte tilgodehavende giver nul.

Der foretages månedlig afstemning mellem KMD Debitor og KØR.

Når fagforvaltningen har sendt en rykker (rykker nr.1) ud med den forklarende tekst, at kravet vil blive overdraget til Opkrævning & Ejendomsskat ved manglende betaling inden for fristen, sendes kravet til Opkrævning & Ejendomsskat i de tilfælde, hvor sidste indbetalingsdato overskrides.

For ejendomsskat, underholdsbidrag og kontanthjælpskrav varetages hele opkrævnings- og rykkerproceduren af Opkrævning & Ejendomsskat.

Opkrævning & Ejendomsskat sender en rykker (rykker nr.2) til debitor med meddelelsen om, at manglende betaling eller manglende henvendelse inden betalingsfristen betyder, at kravet bliver sendt til RIM med henblik på inddrivelse.

Fra rykkeren (nr.2) er udsendt og frem til betalingsdatoen, har debitor følgende muligheder:

- Betale kravet.
- Kontakte kommunen med henblik på en betalingsordning.
- Klage.

Ved henvendelser fra debitor har Opkrævning & Ejendomsskat mulighed for at indgå kortere betalings- og henstandsordninger ud fra et servicehensyn og ud fra sociale hensyn.⁷ Tilbagebetalingskrav efter lov om aktiv socialpolitik skal fastsættes efter særlige regler.

Ved klage over kravet skal debitor henvende sig hos fagforvaltningen, hvorfra kravet er opstået. Forinden søges kravet forklaret og dokumenteret ved forevisning af baggrundsmateriale i den udstrækning, det foreligger på papir, så henvendelse til fagforvaltningen om kravets rigtighed kan undgås.

24. Det er i Team Økonomi, de økonomiske transaktioner foretages. Afregningen af opkrævede beløb sker på en af følgende måder:⁸

Fremmed Rekvirent (manuel). Indbetalinger for den seneste uge/måned/år udtrækkes til afregning på Udbetalingsliste Fremmed Rekvirent. Afregning til rekvirenten foregår manuelt ved Intern Afregning eller ved direkte postering på en konto i KØR Finans. Indbetalinger på betalingsarter i intervallet 001-199 vil blive markeret som udtrukket. Er indbetalingen først udtrukket, kan den ikke efterfølgende udbetales/omposteres fra betalingsarten. Eventuel udbetaling/ompostering skal derfor ske fra mellemregningskontoen, og tilsvaret i KMD Debitor skal samtidig opskrives.

Bydelskæder (automatisk). Indbetalinger afregnes samme dag til rekvirentens konto.

---

⁷ Jf. KFU 383/2006 s. 2.

⁸ Forretningsgang Team Økonomi, Afregning til rekvirent af opkrævede beløb. 16. august 2007.

Udbetalinger/omposterings fra betalingsarten posteres på samme måde. Afregning posteres på mellemregningskonto.

Overførselssystem (automatisk). Indbetalinger afregnes ved ugentlig overførsel til rekvirentens konto. Afregning posteres på mellemregningskonto.

Intern Afregning (manuel). Afregning til anden KØR-organisation. Modtager skal kvittere for afregningen før postering registreres på mellemregningskonto.

Fakturering og kontooverførsel via KØR (manuel). Manuel udbetaling fra KØR Kreditor. Postering registreres på mellemregningskonto.

Direkte postering på KØR-konto (manuel). Postering på rekvirentens KØR konto med modpost på mellemregningskonto som Finans postering.

25. Beløb, der er blevet inddrevet hos RIM, afregnes med Opkrævning & Ejendomsskat ved brug af Nemkonto. Fordelingen af de inddrevne beløb til KMD Debitor sker gennem Rekvirentnet og KMD Modregningsadministration og foregår på følgende måde:⁹

Rekvirentnet (inddrivelsessager). Afregning modtages normalt 6-10 dage efter afregningsdato. Afregningsbeløb afstemmes med summen i Rekvirentnet, der herefter kvitteres til fordeling. Ved uoverensstemmelse må de fra SKAT tilsendte afregningslister gennemgås.

Modregningsadministration (R95 modregning). Registrering på de enkelte debitorforhold i KMD Debitor sker normalt automatisk. Afregning fra SKAT sker 3-7 dage efter registreringen i KMD Debitor. I enkelte tilfælde (fx boliglån) skal modregning ske manuelt.

---

⁹ Forretningsgang Team Økonomi, Afregninger fra Staten. 15. august 2007.

Der foretages månedlige afstemning af Rekvirentnet og Modregningsadministrations konti.

26. Først når RIM har udtømt alle muligheder for inddrivelse, opgives kravet, der herefter kan afskrives. Meddelelse herom gives til Opkrævning & Ejendomsskat via Rekvirentnet. Opkrævning & Ejendomsskat videregiver oplysningen til den pågældende forvaltning, der herefter kan foretage afskrivning.

Økonomiforvaltningen

Forvaltningen har ikke udarbejdet egne forretningsgange til behandling af ubetalte krav.

Børne- og Ungdomsforvaltningen

Børne- og Ungdomsforvaltningen (BUF) har udsendt en vejledning til dagsinstitutionerne i Københavns Kommune gældende fra 1. januar vedrørende betalingsforhold i dagtilbud.¹⁰

Vejledningen indeholder et afsnit om opkrævning og et afsnit om restancer. Om opkrævning står der:

Opkrævning sker månedsvis forud. Opkrævning af forældrenes egenbetaling foretages af opholdskommunen. Betalingen opkræves centralt via PBS eller udsendelse af giroindbetalingskort.¹¹

Om restancer står der:

Manglende betaling kan ikke medføre udmeldelse af børn.

Ved manglende betaling vil der første gang automatisk blive udsendt et rykkergirokort. Fortsat manglende betaling vil medføre, at det skyldige beløb sendes til opkrævning

---

¹⁰ Jf. Orientering om betalingsforhold i dagtilbud gældende i Københavns Kommune fra 1. januar 2008

¹¹ Jf. Orientering om betalingsforhold i dagtilbud gældende i Københavns Kommune fra 1. januar 2008. Side 2.

gennem Københavns Kommunes opkrævningsafdeling.

For at undgå eventuelle unødige restancer har lederen pligt til løbende at kontrollere, om de indskrevne børn reelt benytter institutionen.¹²

Vejledningen fra BUF til fritids- junior- og ungdomsklubber i Københavns Kommune indeholder et afsnit om opkrævning.¹³ Vejledningen forklarer hvilke moduler, de forskellige aldersklasser placeres under i KMD. Kontingentet opkræves centralt af Forældrebetalingen. Der står ikke noget i vejledningen om, hvad der sker ved manglende betaling.

Sundhed og Omsorgsforvaltningen

Forretningsgangen fremgår af Kasse- og Regnskabsregulativet fra den tidligere Sundhedsforvaltning. Regulativet er fra den 7. december 2004 og således fra før fusionen mellem staten og de kommunale skattecentre. Opkrævning og inddrivelse fremgår af regulativets punkt 6.5 – 6.7:

6.5 Debitorpleje. Der skal i den enkelte institution/enhed tilrettelægges en løbende opfølgning af udestående fordringer med hensyn til rykning og inddrivelse.

Såfremt opkrævningen er sket via KØR, vil denne procedure blive foretaget af Administrationscentret, Centralbogholderiet.

Efter nærmere aftale med Administrationscentret, Centralbogholderiet, kan opkrævningsproceduren i særlige tilfælde overdrages til skattevæsenet.

6.6 Afstemning og specifikation af statuskonti. Som led i den løbende økonomistyring skal det sikres, at der sker afstemning af institutionens statuskonti. Afstemningerne skal sikre, at bogføringen er foretaget korrekt.

---

¹² Jf. Orientering om betalingsforhold i dagtilbud gældende i Københavns Kommune fra 1. januar 2008. Side 8.

¹³ Jf. Orientering om betalingsforhold i klubber i Københavns Kommune gældende fra 1. januar 2008.

Tilgodehavender. Tilgodehavender skal kunne specificeres på enkeltposter.

Der skal hver måned udarbejdes en specifikation med oplysninger om;

- Hvad enkeltposterne vedrører.
- Hvornår de er opstået.
- Hvorledes de er forsøgt opkrævet.

Termin. For så vidt angår kommunale institutioner, skal specifikation/dokumentation af saldi på statuskonti fremsendes til Administrationscentret, Centralbogholderiet dels i årets løb dels ultimo regnskabsåret.

6.7 Afskrivning af tilgodehavender. Krav som ikke kan inddrives efter endt debitorpleje, skal afskrives tilgodehavender som uerholdeligt. Dette skal ske ved at tilbageføre det uerholdelige beløb på en driftskonto oprettet til formålet.

Uerholdelige krav skal regnskabsforklares ved regnskabsafslutningen.

Socialforvaltningen

Der ligger ingen forretningsgange for debitorer på KKnet.

Teknik og Miljøforvaltningen

Teknik- og Miljøforvaltningens økonomiske sekretariat er i gang med at udarbejde en opdateret og tidssvarende forretningsgang for behandlingen af debitorer.

Teknik- og Miljøforvaltningen anvender Navision til registrering af visse tilgodehavender.

Beskæftigelses og Integrationsforvaltningen

Økonomistyringshåndbogen omtaler opkrævning. Der er tale om en Økonomistyringshåndbog udarbejdet til den tidligere Familie- og Arbejdsmarkedsforvaltning (FAF) i 2002. Beskæftigelses- og Integrationsforvaltningen (BIF) arbejder efter de koncepter, der er skabt af FAF. Der er i øjeblikket et arbejde i gang med at udforme en Økonomistyringshåndbog til BIF.

Bogføring og regnskabsaflæggelse

27. Lovgrundlaget for bogføringen af kommunens tilgodehavende reguleres efter Budget- og regnskabssystem for kommuner fra Velfærdsministeriet. Dernæst gælder Budget- og Regnskabshåndbogen for Københavns Kommune.

Københavns Kommunes Økonomi- og Regnskabsstyringssystem (KØR) anvendes til bogføring af fordringskrav. Enkelte enheder bruger andre systemer, hvor oplysninger efterfølgende overføres til KØR på detail- eller sumniveau. Fx anvender Teknik- og Miljøforvaltningen Navision, mens andre forvaltninger anvender andre hjælpestyringssystemer. Enkelte enheder håndterer fordringerne manuelt, og der bliver først bogført i KØR ved indbetaling.

Tilgodehavender bliver som hovedregel bogført hos fagforvaltningen på funktionerne 9.25, 9.28 eller 9.32.

28. I Opkrævning & Ejendomsskat administreres udvalgenes opkrævning i KMD Debitor. Det fremgår af en oversigt fra Opkrævning & Ejendomsskat, Status2007, at opkrævningerne i Opkrævning & Ejendomsskat ultimo 2007 udgøres af 141 arter af tilgodehavender på i alt 1.055.533.259,81 kr.

Restance ultimo december

		2006	2007	Forskel	Forskel %
Restance	kr.	989.045.778	1.055.533.260	66.487.482	6,72%
Restance i SKAT	kr.	596.725.828	718.978.914	122.253.087	20,49%
Andel af restance i SKAT		60,33%	68,12%		
Antal debitorforhold	antal	138.467	155.791	17.324	12,51%
Antal debitorforhold i skat	antal	84.362	109.804	25.442	30,16%
Andel af debitorforhold i SKAT		60,93%	70,48%		
Heraf udgør parkeringsafgift:					
Parkeringsafgift	kr.	30.050.203	40.048.430	9.998.227	33,27%
Parkeringsafgift i SKAT	kr.	24.780.682	34.410.334	9.629.652	38,86%
Andel i SKAT		82,46%	85,92%		
Parkeringsafgift	antal	60.420	79.991	19.571	32,39%
Parkeringsafgift i SKAT	antal	49.881	68.784	18.903	37,90%

Restance inkl. ejendomsskat, samt beboerindskudslån, hvor henstandsperioden ikke er udløbet. Tilbagebetalingspligtig kontanthjælp medtages kun, når den er klar til afkrævning. For både beboerindskudslån og tilbagebetalingspligtig kontanthjælp er der særlige betingelser for oversendelse til SKAT.

Kommentar: Der er konstateret en stigning i restancen for - stort set - alle krav. Der er et fald vedr. tilbagebetalingspligtig kontanthjælp. Der er fjernet ca. 30 millioner kr. vedr. kontanthjælp grundet bortfald/eftergivelse. Der er ialt fjernet ca. 35 millioner kr. gr. bortfald/forældelse/eftergivelse. Her indgår underholdsbidrag og krav omfattet af Overførselssystemet ikke. Beløbsmæssigt er der en betydelig stigning på bidragsområdet. Der er fra 2006 til 2007 sket en aktivitetsudvidelse vedr. civile retlige sager - primært Accenture løn og flytteopgørelser.

Kilde: Opkrævning & Ejendomsskat Status2007

Ved indrapporteringen til KMD Debitor bogføres tilgodehavendet som + og - på funktion 8.28.14 Tilgodehavender i betalingskontrol. Afdrag bogføres som + og - i Opkrævning & Ejendomsskat på funktion 8.28.14.

Rammebilaget – regnskab i årets løb afsnit 2.7.4 Afstemning og specifikation af statuskonti, angiver at:

Tilgodehavender skal kunne specificeres på enkeltposter. Der skal hver måned udarbejdes en specifikation eller et notat, med oplysninger om:

- Hvad enkeltposterne vedrører.

- Hvornår de er opstået.
- Hvorledes de er forsøgt opkrævet.

Der foretages månedlig afstemning hos Opkrævning & Ejendomsskat af KMD Debitor og KØR ved, at tallene fra Beholdningsoversigt Debtorsystemet og Beholdningsoversigt KØR sammenstilles i et regneark.¹⁴

Det reelle tilgodehavende forbliver bogført i udvalgene, og afdrag reduceres i udvalgenes tilgodehavende.

Opkrævning & Ejendomsskat foretager ikke vurdering af, om beløb til opkrævning skal afskrives, medmindre der er helt indlysende grunde til afskrivning, fx dødsfald eller opkrævningen afskrives som en konsekvens af de særlige regler i lov om aktiv socialpolitik – som hovedregel bortfalder restancen efter 5 år efter hjælpens ophør, når der ikke har været økonomisk mulighed for at gennemføre kravet.

De særlige regler i lov om aktiv socialpolitik medførte, at der i 2007 blev udposteret ca. 30 mio. kr. vedr. kontanthjælp.

Det fremgår af rammebilaget regnskab i årets løb, punkt 2.7.5 Afskrivning af tilgodehavender, at:

Forvaltningerne fastlægger, hvem der skal have kompetence til at træffe beslutning om afskrivning.

Afskrivning kan som hovedregel kun finde sted efter indstilling fra kommunens opkrævningsafdeling.

Afskrivning af uerholdelige fordringer skal som hovedregel ske over driften.

Der skal oprettes særskilte registreringskonti til anvendelse for afskrivning.

---

¹⁴ Jf. forretningsgange fra Team Debitor. Afsnit 3.1 vedr. afstemning mellem KMD Debitor og KØR.

29. Efter at kommunerne har indført det omkostningsbaserede regnskab (OBR), vil der være tilgodehavender, som det er obligatorisk at måle.

I Budget- og regnskabssystem for kommuner findes bestemmelser om, at langfristede tilgodehavender på funktion 9.32.25 skal nedskrives med det forventede tab på tilgodehavenderne. Nedskrivningen kan ved regnskabsårets slutning foretages som en procentdel af de forskellige typer af tilgodehavender baseret på historiske erfaringer og skal kunne dokumenteres.

V. Revisionsdirektoratets vurdering af kommunens styring

30. Revisionsdirektoratet finder det tilfredsstillende, at kommunen har oprettet en fælles opkrævningsenhed Opkrævning & Ejendomsskat og bemandet enheden med erfarne medarbejdere fra den nu nedlagte Skatte- og Registerforvaltning.

Det er Revisionsdirektoratets indtryk, at medarbejdernes kendskab til opkrævningen har givet sig udslag derved, at forretningsgangene i Opkrævning & Ejendomsskat er dækkende beskrevet, og at Opkrævning & Ejendomsskats tekniske håndtering af KMD Debitor stort set er foregået problemfrit for kommunen.

31. Derimod må Revisionsdirektoratet konstatere, at der på det generelle plan ikke ses at være truffet beslutning om centrale forhold af væsentlig betydning for en professionel debitorstyring. Der kan f.eks. nævnes:

- Hvilke tilgodehavender skal være omfattet af den centrale opkrævningsenhed.
- Skal der anvendes ét eller flere IT-systemer til opkrævningen.
- Skal den centrale enhed yde rådgivning til de øvrige forvaltninger om betalingsvilkår. Fx betalingsfrister, renter og rykkere.
- Skal der anvendes statens afskrivningspraksis for uerholdelige fordringer.
- Hvilket statistisk materiale skal der udarbejdes til brug for vurderingen af effektiviteten med opkrævning og inddrivelse – til hvem og med hvilken hyppighed.

32. Ved udgangen af 2007 udgjorde tilgodehavenderne 37,7 mia. kr., der kan specificeres på følgende hovedfunktioner (mia. kr.):

9.25 – Tilgodehavender hos staten	0,6
9.28 – Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	5,1
9.32 – Langfristede tilgodehavender	32,0

Supplerende skal det om beløbene oplyses, at funktionerne 9.25 og 9.28 indeholder følgende tilgodehavender:

9.25 Tilgodehavender hos staten	Kr.
9.25.12 Refusionstilgodehavender	-46.367.237
9.25.13 Andre tilgodehavender	621.905.315
I alt	575.538.078

9.28 Kortfristede tilgodehavender i øvrigt	Kr.
9.28.14 Tilgodehavender i betalingskontrol	346.370.421
9.28.15 Andre tilgodehavender	5.659.782.886
9.28.17 Mellemregninger med foregående og følgende regnskabsår	-1.267.740.031
9.28.18 Finansielle aktiver tilhørende selvejende institutioner med overensk	336.624.517
9.28.19 Tilgodehavender hos andre kommuner og regioner	10.709.236
I alt	5.085.747.029

9.25.12 er negativ, fordi saldoen svarer til nettotilgodehavende/gæld vedrørende refusioner. I dette tilfælde har kommunen en gæld til staten på denne funktion.

9.28.15 indeholder 4,9 mia. kr., som er bogført hos Økonomiforvaltningens center for byudvikling og er kommunens tilgodehavende hos Københavns Energi Vand, Københavns Energi Afløb og Vandprissagen.

9.28.17 er negativ, fordi saldoen svarer til summen af de tilgodehavender, der eksisterer ved årets udgang, men som først indbetales i nyt regnskabsår. De skyldige beløb vedrørende gammelt regnskabsår, der er registreret ved årets udgang, men først udbetales i nyt regnskabsår, forudbetalte beløb i gammelt regnskabsår vedrørende nyt regnskabsår, forudindbetalte beløb i gammelt regnskabsår vedrørende nyt regnskabsår.

Funktion 9.32 indeholder:

9.32 Langfristede tilgodehavender	Kr.
9.32.20 Pantebreve	101.288.887
9.32.21 Aktier og andelsbeviser m.v.	26.990.437.509
9.32.22 Tilgodehavender hos grundejere	-4.200.281
9.32.23 Udlån til beboerindskud	26.310.766
9.32.24 Grundkapitalindskud (indskud i Landsbyggefonden)	885.713.434
9.32.25 Andre langfristede udlån og tilgodehavender	1.141.794.725
9.32.27 Deponerede beløb for lån m.v.	2.895.028.463
I alt	32.036.373.503

9.32.21 udgør en betragtelig del af den samlede bogførte værdi på 9.32, da den indeholder kommunens ejerandele i virksomheder og tilbagekøbsrettigheder af visse grunde.

9.32.21 Aktier og andelsbeviser m.v.	Mia. kr.
KE Varme	10.844
Metroselskabet I/S	5.125
Tilbagekøbsrettigheder	4.400
KE Forsyning	3.448
Lynettefællesskabet I/S	1.104
CTR I/S	1.056
I/S Amagerforbrændingen	338
Arealudviklingsselskabet I/S	248
Kommunekemi	131
I/S Vestforbrændingen	119
Prøvestenen	85
Sluseholmen	17
Movia	3
Samlede øvrige poster	72
I alt	26.990

Det er i øvrigt konstateret, at tilgodehavende underholdsbidrag og ægtefællebidrag på 600 mio. kr. og forskellige krav med hjemmel i serviceloven på ca. 150 mio. kr. indgår i opkrævningssystemet KMD Debitor uden at være opført i kommunens balance som tilgodehavende.

Revisionsfirmaet PriceWaterhouseCoopers har gennemført en screening af kommunens ubetalte fordringer, dvs. fordringer der ved undersøgelsens start ikke blev håndteret af Opkrævning & Ejendomsskat. PriceWaterhouseCoopers fremhæver i rapportens opsummering:

- At den fremtidige opkrævningsproces i udstrakt grad bør fastlægges ved involvering af fagforvaltningerne.
- At der overordnet bør etableres en ramme for, i hvilket omfang processerne i Opkrævning & Ejendomsskat skal ensartes.
- At der skal ske en tilpasning af systemer og processer hos de fakturerende enheder.

Revisionsdirektoratet kan tilslutte sig rapportens konklusioner.

33. Sammenfattende finder Revisionsdirektoratet det stærkt beklageligt, at der på det generelle plan har været mangelfuld styring af kommunens samlede tilgodehavender, der udgør en væsentlig del af kommunens økonomi.

Revisionsdirektoratet skal anbefale, at der snarest muligt træffes de fornødne beslutninger til brug for understøttelsen af en professionel debitorstyring. Beslutningsgrundlaget bør bygge på en enstrengt model, **hvor** samtlige kommunens tilgodehavender indgår, **hvor** der kun anvendes ét generelt IT-system, **hvor** fagforvaltningerne opgør og registrerer fordringen i det valgte IT-system. I tilknytning hertil skal Revisionsdirektoratet anbefale til overvejelse, om det fremover fortsat vil være hensigtsmæssigt, at placere Opkrævning & Ejendomsskat i Kultur- og Fritidsforvaltningen og ikke snarere i Koncernservice under Økonomiforvaltningen.

REVISIONSDIREKTORATET FOR KØBENHAVNS KOMMUNE

30. juni 2008

Jan Christensen

/Rasmus Ole Hansen